

Under vinjetten *Har Ni hört...* i Sala-Posten skrev Sten Wahlberg kåserier under signaturen Dominique i mitten av 1940-talet. "Konstnären" och "Selinda" är Kåge och Barbro Bergman, som var grannar med Sten Wahlberg i Sveahuset. Här följer några exempel:

...vagnaren på träven.
 *
Selinda o. grisen
 En gris rymde alltså från tåget här-
 omdagen som den uppmärksamme tid-
 ningsläsaren säkert observerat. Det är
 inte utan att man förstår honom. Det
 var säkerligen inte någon särdeles
 trevlig framtid han hade gått till mö-
 tes. Flåskransonerna hö'as och svens-
 ska folket ellockar sig om munnen. Men
 nassarna är inte dumma. De företår
 vartåt det barkar.
 Jag undrar om nassen som rymde i
 Fjärdhundra, träffade på någon ung
 dam med strumpeband, som tog hand
 om honom. Selinda var inte där, såvitt
 jag vet. Hon kan konsten annars.
 En gång för länge, länge sedan...
 Nej, mittåt, så får jag inte börja. Dels
 är detta rena, rama eanningen, och
 inte som ni då skulle tro en saga, och
 dels blir kanske Selinda förnärnad,
 om jag gör troligt, att händelsen äg-
 de rum för väldigt länge sedan. Men
 en gång alltså, hände det att Selinda
 var ute och lustvandrade en vacker
 sommar dag. Färden gick utmed ban-
 vallen på en järnväg. Det är visserli-
 gen strängeligen förbjudet att företa-
 ga lustvandringar på sådana ställen,
 men det gör nog ingenting att jag ta-
 lar om det, ty dels vet ingen vad Se-
 linda heter i verkligheten, och dels
 räddade hon genom att den gången gå
 på banvallen flera kilo fläsk åt det
 svenska folkhushållet.
 När Selinda vandrade mötte

svenska folkhushållet.
 Bäst som Selinda vandrade mötte
 hon en liten gris. Den var så söt så.
 Selinda är ett förnuftigt frustimmer
 med snabb fattningsförmåga. Hon be-
 gagnade sig nu av bägge dessa egen-
 skaper. Hon drog den slutsatsen, att
 den lilla söta grisen avvikit från nå-
 gon tågtransport eller också råkade ram-
 la av tåget. Hon sade sig också, att
 grisen borde fasttagas och efter en
 stunds yster tafatt lyckades detta.
 Selinda beslöt ta grisen med sig
 till närmaste järnvägsstation och seba-
 sade på den i önskad riktning. Grisen
 följde visserligen med, men den visade
 en besvärande benägenhet att då o. då
 göra små avstickare på egen hand. Se-
 linda önskade att den haft ett hals-
 band, som hon kunde hålla i. Inget
 snöre hade hon heller att binda den i.
 Då kom hon plötsligt på en idé, tog av
 sig sitt ena strumpeband, applicerade
 detta runt den lilla griskultingens hals
 och hade sedan inga som helst svårig-
 heter att leda honom på den rätta vä-
 gen.
 Där vandrade alltså Selinda på ban-
 vallen ledande grisen i sitt strumpe-
 band. Honi soit qui mal y pense. Om
 sänder kom hon fram till en station.
 Där mottogs hon av den samlade sta-
 tionspersonalen, som med hurrar-
 gav sin glädje tillkänna över den fö-
 lorade grisens återkomst och även ge-

den ärliga upphitterskan en mindre
 penningsumma, som hjälpte att reparera
 strumpebandet, som blivit en aning
 skamfilat under färden.
 När jag hade skrivit ovanstående
 läste jag upp det för en av sätterna.
 Han började genast berätta om hur
 han en gång jagat en förrymd gris he-
 la vägen från stationen i Sala och med
 till posten, innan han med ett verkar-
 er belt längdrekordsprång lyckades kasta
 sig om halsen på djuret och hejda dess
 framfart. Det är en sådan där sättare
 som alltid skall försöka vara väret.
 Men den historien tror jag inte alls på.
 En ung dam, som jag också läste
 upp det för vilde veta vad slags strumpe-
 band Selinda använde. Själv hade
 hon inga som kunde användas till att
 kasta om halsen på grisar, sade hon.
 Jag vet inte. Min blygsamhet hindrar
 mig att fråga Selinda om det. Fråga
 själv, den som vill veta.
 Dominique.

Sömnigt.

Aaaouää, — i dag är man sömnigt skall jag säga. Faktiskt sömnigare än i går, och det vill inte säga litet. Men så har jag också stigit upp vid pass en hel timme tidigare än vanligt, och den bräckliga kroppen är inte van vid sådant.

Konstnären hade blivit spritt sprängande vansinnig och fått för sig att han skulle ut och måla redan klockan 07,30 på morgonen. Sin vana trogen visslade och bölade han med sprucken stämma i badrummet och väckte därmed den som annars så väl hade behövt sova ett par timmar till. Konsten har sina martyrer den också.

Medge att det är skönt, utsägligt skönt att ta sig en lur litet då och då, att sova länge på mornarna och att sedan man äntligen vaknat ligga och dra sig en halvtimme innan man stiger upp! Kalla det lättja, men i så fall är människan lat av naturen. Medge att ni tycker om det! Ni behöver inte göra det högt; det är ytterligt få som liksom jag vågar erkänna det offentligt.

Att man känner sig sömnigt, beror kanske inte det på att man inte fått tillräckligt med sömn? Och vad finns det för bot mot detta om inte sömn? Det säger ju den minsta eftertanke. Gack och lägg dig du gäspige.

Det berättas om en kinesisk mandarin — eller är mandarin kanske något annat? — Säg kejsaren av Kina på den tid det fanns en sådan. Det berättas alltså om honom att han varje morgon vid en mycket tidig timme lät en av sina tjänare väcka sig. Bara för att kunna vända sig om och säga: Jag är kejsaren av Kina, jag behöver inte stiga upp på många timmar ännu, inte

förrän jag själv vill. — och sedan somna om. Den mannen visste hur han skulle njuta av livet! Varför, ack varför kan jag inte göra likadant? Varför är jag inte kejsaren av Kina?

Nu skall man i stället sitta och hamra på en skrivmaskin trots att man är så sömnigt att bokstäverna dansa runt framför en, och tangenterna envist vägra att låta sig anslås i den ordning den trötta hjärnan vill. Förgäves söker jag hålla mig vaken genom inhalerande av nikotinbemängd rök. Alldeles nyss hände dock något mycket pinsamt. Jag hoppas verkligen att det berodde på sömnhet och inte på begynnande åderförkalkning och därav uppkommande minnesförlust.

Jag stoppade pipan omsorgsfullt, letat fram en tändsticksask och stod just i begrepp att tända rökverket. Då hör jag plötsligt ett rätt men desto hjärtligare skratt från min kollega på andra sidan bordet. Då jag sömnigt plirande undersöker orsaken till hans munterhet finner jag att han verkligen i någon mån kan ha orsak att glädjas.

Där satt jag med en brinnande tändsticka i handen, graciöst upplyftad framför munnen och sög inåt allt vad jag orkade. Dock — i munnen dimglade inte den gamla rökpipan. Den låg kvarglömd på bordet, omsorgsfullt stoppad. När jag varseblev detta gick jag ut och grät bitterligen.

Jag gräter inte längre, men jag gäspar. Jag är sömnigt. Jag somnar snart. Gör läsaren detsamma? Jag hoppas det. Jag unnar honom allt gott.

D o m i n i q u e.

Sjusovardagen

är det i morgon. Pass på nu vad det blir för väder. Sådant vädret är på sju sovares dag, sådant blir det i sju veckor framåt, det vet ni väl.

Men jag skulle ju kunna förråda att jag råkar veta att det blir vackert. Det måste det helt enkelt bli om det finns någon ordning på någonting — men det är kanske inte så säkert att det finns. I alla fall såg jag alldeles tydligt hur en stjärna föll, när jag tog min aftonpromenad i går kväll. Den föll alldeles bredvid mig. Jag hade sällskap med Konstnären och han duckade försiktigtvis. Jag som är orädd av naturen passade i stället på att önska. Jag önskade att solen skulle skina på torsdag. Sedan önskade jag att de gamla märkena om sjusovardagens inflytande på den kommande väderleken skulle slå in så till vida att solen måtte skina på varmbadhusets solgård, där jag då och då solsteker mig. Däremot må det gärna regna på åkrar och andra ställen där jordbrukarna vill ha det vått. Man måste tänka även på sina medmänniskor.

När jag hade önskat färdigt gäspade Konstnären högt och ljudligt och förstörde därigenom alldeles den skira och spröda stämning, som ett stjärnfall alltid skapar. — Broder Jakob, sover du? frågade jag, men Konstnären svarade inte. Han heter visserligen inte Jakob men så var i alla fall dagens namn, och man vill ju visa att man följer med sin tid.

Jag förstod dock att Konstnären tagit miste på dagen. Man kan inte begära att alla skall veta när heliga sju sovares dag infaller. Han hade också mycket riktigt försovit sig den morgonen. Över en timme hade han sussat utöver den normala tiden, och jag grälade ordentligt på honom, ty på det viset blev jag inte väckt i vanlig tid. Min misräkning varade emellertid inte länge. Man bör alltid se det ljusa i tillvaron, och det var dock skönt att han inte efter de heliga sjus föredöme sov 200 år. Jag skulle inte ha tyckt om att sova över de kommande sju veckorna. De veckor då solen skall skina på mig

D o m i n i q u e.

Bara båg, bara båg.

— Det är något ruttet i staten Danmark, sade Konstnären och petade misstänksamt i köttfärsen. — Här ligger förvisso en hund begraven. Jag svarade inte, ty jag hade offrat sex kupper på samma köttfärs och var fast besluten att den skulle smaka gott.

I stället tänkte jag på den underliga dröm jag haft. Jag drömde under natten att jag var ute och flanerade i det nya Kungsängsområdet. Jag befann mig i en ganska betryckt sinnesstämning, ty jag hade fortfarande inte betalt telefonräkningen, och det var flera veckor sedan jag senast fått någon avlöning. Då märkte jag helt plötsligt att jag kommit in på Klövervägen.

Sannerligen, den gjorde skäl för sitt namn. Gatubeläggningen utgjordes av blänkande nya femöringar. Jag petade på en av dem och fann att den inte var svår att lossa. Sala är en högst förträfflig stad, tänkte jag och såg mig om efter en säck att plocka pengar i. Då märkte jag att det lyste vitt litet längre fram i gatan. Det kanske är tjugofemöringar, sade jag till mig själv och fortsatte framåt. Det var tjugofemöringar. Jag tyckte mig komma underfund med systemet och gick ett kvarter framåt. När gatubeläggningen började utgöras av guldior tog jag fram min kniv och beredde mig att tälja guld med fällkniv.

Men då jag böjde mig ned försvann guldet och endast grus gnisslade under mina skosulor.

— Bara båg, bara båg, ropade en hänfull röst i mitt öra, och då jag såg upp märkte jag att jag befann mig på en ny gata, och att det var gatuskylden med namnet Baggatan, som på spinkiga ben gick bredvid mig och skrattade och slog sig på knäna.

— Ha-ha, till bysättningshäktet skall du, ropade skylten. I Bysittaren skall du få din bostad. Det har Konstnären begärt, ty du är skyldig honom två kronor. — Jag suckade tungt men tänkte på att jag kanske skulle träffa Bellman där, och det har jag alltid velat göra.

Men i detsamma slog mig en tanke. Det var Hugin som slagit sig ned på min axel. Det kvarteret skulle inte heta bysittaren. Bysittaren var det, och där skall tydligen rätten ha sitt hemvist. Platt intet skall jag i något bysättningshäkte, tänkte jag och erinrade mig att jag hade en motfordran på Konstnären på en tia. -- Bara båg, bara båg. Rätt och sanning segra skall till sist, ropade jag glatt och sprang ifrån skylten, vars fortkomstledamöter inte riktigt lämpade sig för sprinterlopp.

I ett gathörn stodo Fröja och Gerd och disputerade om vem som var den skönaste av dem. Idun kom emot mig med en skål med äpplen och bjöd mig ta för mig, då i detsamma klapper av hovar hördes. Det var Loke, som liklångt sig skepnaden av ett sto och kom galopperande gatan fram. Mitt framför mig stannade hon i tydliga födslovänder och framfödde Sleipner, som jag omedelbart besteg i avsikt att rida och hälsa på en bekant som jag hade hört skulle bo i kvarteret Valhall. Men jag var inte van att rida på en åttafotad häst. Sleipner slog bakut och kastade av mig och jag vaknade.

Allt detta hade jag drömt, och medan jag tänkte på drömmen och vad den kunde betyda, åt jag upp all köttfärsen, Konstnärens också.

Dom i n i q u e.

Husliga bestyr.

Min omelett såg närmast vemodig ut, där den låg i ett hörn på det stora stekfatet. Men den låg också litet sl och så. Jag hade fabricerat den i stekpannan i briet på lämpligare sätt, och Selinda förklarade för mig hur det skulle gå till att förflytta den därifrån till fatet. Det hela gick bra till en början och jag hade fått den hel och rund och fin på ett grytlock. I detsamma gäspade emellertid Konstnären högt o ljudligt där han låg på soffan och tillkännagav att han var hungrig. Det hördes ända ut i köket, och jag släck till. Farväl du sköna dröm, tänkte jag, och Selinda suckade. Vi hade trott att vår konstnärlige vän var djupt insomnad, och att vi skulle hinna äta upp omeletten innan han vaknat. Vi såg varandra djupt in i ögonen, och våra blickar tolkade vår sorg utan ord. Omeletten var inte alltför stor och hade varit lagom för två.

Men medan jag såg in i Selindas ögon fick grytlocket den vinkel mot horisontalplanet, som behövdes för att äggstanningen skulle övervinna friktionen. Den gled med ett stilla och föresynt klafsande ned och lade sig i en hög på fatet. Konstnären kom ut i köket och skrattade rätt. Han är sådan.

Jag öppnade under besvärjelser två sillburkar och slängde därefter konservöppnaren ut genom fönstret och gick in i min kammare för att byta kläder. Det var den tredje konservöppnartypen jag nödgades underkänna. Den stänkte sillake betydligt mer än de två andra dessutom. När jag återkom hade Selinda burit in maten i kajutan och vi satte oss till bords. Jag hällde upp pilsner och såg därvid noga till att Konstnären fick av den flaska som öppnades förra veckan men som inte gick åt då. Jag kunde ännu höra hur han hade skrattat åt det där med omeletten.

Min omelett var emellertid god trots sitt något derangerade utseende. Den hade också en ganska påkant brytning i smaken. Selinda påstod att den här-rörde sig från skohornet, och det kan ju vara möjligt.

Nöden är uppfinningarnas moder påstås det, (vem påstod det förresten?) och lika sant är det, att när det regnar välling har den fattige ingen sked. Nu regnade det visserligen inte välling, men ändå hade vi ingen sked, ingen stor sked d. v. s. utan endast sådana passande till mockakopparna. Vi försökte servera omeletten med en sådan först, men det visade sig ta lång tid. Med skohornet gick det bättre, och Konstnären som ständigt tänker på det estetiska påstod dessutom att det gick så bra i färg till den guldbruna omeletten.

Riktigt lika lyckat tyckte han inte det var att nödgas fläka upp sillen ur burken med korkskruv. Förutom stora skedar saknar hushållet små gafflar. Det gav i alla fall ett visst sportsligt drag åt måltiden att sitta och försöka fånga ansjovisen och gaffelbitarna med korkskruv. Men jag förstår att jag måste ge Konstnären en handbok i amatörfläsk, om han skall få något med av konserverna i fortärltningen.

När vi drack vår mocka efter supén och rörde om i drycken med de små skedarna tänkte jag med vemod på den tid, då vårt hushåll saknade varje slag av knivar, gafflar och skedar. Då använde vi sugrör — sådana där av strå och avsedda för finmakaren då han förtär saft och vatten — att röra om i kaffet med. Det var dock en härlig tid — och så blev det inte så mycket disk. Av alla husliga bestyr — nej låt oss inte tala om det.

D o m i n i q u e.

Huslig ekonomi.

Jag framstår mitt varma tack till den ädla givarinna, som översänt "För Hem och Skolor, lärobok i huslig ekonomi". Det är en högst förträfflig bok, och hushållet har haft stor glädje därav. Jag brukar läsa högt ur den för Konstnären och Selinda, och ibland får Konstnären på egen hand och efter uppslagsverket ifråga — dock givetvis under mitt överinseende — tillaga enklare maträtter.

I går kände jag mig hungrig då jag vaknade. Jag insåg att en lätt lunch inte skulle vara ur vägen och väckte Konstnären samt föredrog för honom ett avsnitt ur 22:dra lektionen i boken:

"Om man mot en grytkant eller dylikt knäcker ena sidan av ett ägg och försiktigt öppnar skalet, låter dess innehåll nedrinna i ett smort plättpannhål, sätter pannan över elden och låter ägget ligga i, tills vitan helt eller nära nog stelnat (gulan bör befinnas hel på mitten), får man en anrättning som kallas stekt ägg".

Konstnären gemälte härtil att hushållet inte förfogade över någon plättpanna, men sedan jag förklarat för honom att jag inte höll så noga på formerna utan även kunde tänka mig att äta ett stekt ägg, som anrättats i en vanlig stekpanna och därför möjligen hade ett något oregelbundet utseende, gick han ut i köket för att försöka sin lycka som kock. Jag satte mig i en bekväm stol och fortsatte att insupa visdom ur den nyttiga skriften. Man bör utnyttja varje tillfälle att fortbilda sig,

och även en elementär lärobok kan ha något att ge. Jag har också funnit boken vara mig till stor hjälp, då jag undervisar Konstnären i matlagning, eftersom den ordentligt redogör även för de enklaste saker. Den som är van glömmar annars gärna att allt inte är så lätt för alla. Jag hade lärt mig kapitlet om förvaring av yllevaror och skulle just påbörja avsnittet om räntors tillvaratagande vid slakt, då Selinda anlände. Jag uppläste då i stället för henne 13:e läxan:

"Tro ej, att snörliv flickan klär, nej, det båd' oskönt blir och farligt är" och "Regler för dukning av ett matbord samt för uppsättning vid en måltid". Även nutidens unga kvinna kan behöva lära sig sådant.

Därefter åto vi upp Konstnärens ägg, som venkligen voro mycket oregelbundna till formen, fyllde diskbaljan med vatten och hällde ned det använda busgerådet däri. Diska ville vi inte göra eftersom det var sabbat.

Jag har varit ute i köket och tittat på förödelsen i dag. Knivarna voro betänkligt angräpnade av rost. Det såg inte vackert ut och jag erinrade mig, ehuru tyvärr något för sent, de visa ord som stått att läsa redan i andra läxan:

"Knivar får du ej i baljan sänka då förstöras skafften kan du tänka". Men det är så svårt att tänka på allt.

D o m i n i q u e.

Fredagen den 13,

vad skall männe denna hemska dag bära i sitt sköte för min del? Jag spørjer så med ängslan. Jag är inte vidskeplig, men det sprang dock en svart katt över vägen i morse, då jag bicyklade fram mot järnvägsövergången i hög fart för att hinna över innan bommarna spärrat vägen. Klockorna hade redan börjat varna att järnvägstjänstemännen hade för avsikt att fälla dem. Det gäller den där övergången herrskapet vet vid maskinfabriken. Jag behöver väl knappast säga mer för att ni skall förstå att jag var ytterst angelägen att hinna fram innan bommarna hindrade mitt vidare bicyklande.

Jag hann inte, och katten hann inte heller. Men det var ju också fredagen den 13 för både katten och mig. Kattens olycksöde var dock bättre än mitt. Han fick en snabb död, och hade inga plågor. Medan däremot jag . . .

Vad har jag gjort, att man alltid glömmar att dra upp bommarna, just då jag står och väntar? Grubblande över detta har jag förnött många dyrbara minuter, som kunde använts bättre, med att låta min ringklockas spröda pinglande blanda sig med lastbilsignalhornens hessa bölanden. Sannerligen, den som

hamnat i stadsdelarna Norrmalm eller Mamre, hans tålmod blir satt på fruktansvärda prov, och få äro de som stå ut därmed.

Vad fredagen den 13 inneburit för läsekretsen, det visar sig om sagda läsekrets tittar litet längre ned. Dominique skall där stå, om sättaren gör vad han skall, och då förstår läsekretsen att allt hopp är ute. Jag dog inte den här gången heller, trots Habaneran och förkylningen. — Ont krut förgås inte så lätt, sade Konstnären med ett rätt skratt i morse, då han kom för att förvissa sig om att jag dött under natten. Jag förlät honom hans yttrande, ty jag var ännu svag efter sjukdomen och skulle knappast ha orkat med att ge honom kroppslig åga.

Javäl, jag är uppstånden från sotsängen. Jag har tydligen en seg tåga, likt flere andre bemärkte män.

. . . vardt illa sjuk, men kom sig, och lefde sen allt till sin död.

Vem vet, det gör jag kanske också. Om det bara inte vore fredagen den 13. Förmodligen kör tåget över mig, när jag tröttnat vänta framför bommarna i eftermiddag och krupit under dem.

D o m i n i q u e.

Kyssar.

— Vart skall det ta' vägen med alla träden, sade Konstnären vemodigt då vi i går gick Bergmästaregatan fram. Bladen har börjat falla av dem, man ser hela grenar som inte har ett enda löv kvar. Och de som ännu sitter kvar på träden blir allt gulare. Tänk, i våras var de alldeles gröna.

— Detta beror på höstens inträde, och så småningom torde det gå därhän att samtliga blad faller av, sade jag. Men det är inte bara bladen på träden som faller. Bladen har fallit från mina ögon också. I måndags.

— Det är inte blad som faller från ögonen, det är fjäll, sade Konstnären docerande och tog i detsamma ett blad från munnen. Han gick och såg drömmande upp mot den mulna himmelen, då ett gult blad sakta daldade ned och lade sig över hans mun. Men tyvärr, det verkade ingalunda som ett lås med sju insegel, Konstnären tog med lätthet bort det och skulle ha fortsatt att prata om jag inte förekommit honom.

Javäl, bladen eller fjällen om du hellre vill det, har fallit från mina ögon. Vi lever i en förvekligad tid, det har jag vetat sedan länge, men att den var så förvekligad det visste jag inte. Ömma scener utspelas där man minst anar det. T. o. m. på brottarmattan. Här trodde man i sin oskuld att brottnings var en sport för stora starka karlar, som slängde och dängde med varandra å det häftigaste. Men vad finner jag i min måndagstidning, då jag betraktar ett brottningsreferat? Jo, att en lätt tungviktare har besegrat en annan på 54 sekunder förmedelst kysstag.

(En
ning
avan
dan
tysk
tobe
km.
de
flott
kallt

M
stad
okto
mar
sida
reda
fran
stad
befo
oski

A
vär
söd
från
fran
stat
skil
ege

F
kri
der
dar
hö
i s
De
he
ett
av
ne
ky
ni
di
hä

En rätt lång kyss, anmärkte Konstnären. Tror du att den andre gav upp, därför att han inte kunde andas längre, eller ingrep mannen domaren av moraliska hänsyn? Men hur har kyssandet kunnat vinna insteg i brottningsporten?

Jag tror att det är den kolorerade veckopressens fel, sade jag. Den är ju som bekant skuld till det mesta. Herrar brottare har nog alltför ofta läst lidelsefulla kärleksnoveller.

"Det var som en pressande mara. Han kunde inte undfly den. Den kom flygande på honom. Han måste göra det."

När de träffades nästa gång gick han raskt emot henne. De skakade hand som vanligt. Men innan hon hann göra något för att hindra honom hade han lagt sin arm om hennes höft i ett fast grepp. Hon vred och vände sig men kunde inte komma loss. Han böjde sig över henne, och hans läppar sökte hennes. Nu hade han ett fast grepp om hennes midja, och han kysste henne vilt och lidelsefullt. Hennes händer sökte stöta bort honom, sökte efter hans ansikte men nådde endast hans kravatt. Hon var maktlös mot hans kyss."

Vunnet på kysstag. Ett kravattgrepp avvärt. Tid 54 sekunder. Eller hur?

Kanske, sade Konstnären. Men du, det var kanske tryckfel, det där med kysstag. Man kan aldrig veta.

Aterigen önskade jag att hans mun haft sju insegel. Ibland säger han de olämpligaste saker.

Dominique.

"Dam i svart".

Konstnären målade, då jag kom hem. Han hade satt Selinda på dyschan, iklätt henne svart kappa och svart hatt och fäst någonting grönt på väggen bakom henne. Där på väggen brukar aldrig sitta någonting grönt annars, men jag förstod att "Dam i svart" skulle göra sig bättre mot en grön bakgrund. Och då så.

Jag satte mig ned och betraktade Konstnären och hans modell. Han exercerade hårt med henne. — Luta dig litet mera framåt! Stöd hakan i handen och sätt pekfingeret mot kinden.

— Så?

— Nej kvinna, kvinna, det är inte meningen att du skall sitta och känna dig på oxeltänderna inte. Jag undrar förresten om du inte borde ta en svart handske på dig. Du skall få låna en tunn begravningshandske av mig. Och så sätt hatten ordentligt.

Så där ja. Jag tror minsann att en liten lock tittade fram också.

— Nu skall jag säga att han är riktigt i tagen, sade Selinda. Men kom ihåg nu, min bästa Konstnär, porträttlikhet.

— Förvisso icke, min sköna, sade Konstnären obesvärat och stänkte färg på golvet. Jag hörde i andanom städtanten yttra något obehärskat.

— Tycker du verkligen att vi skall eftersträva porträttlikhet? Det tycker jag är så tråkigt. Det är mycket roligare att försöka få färg på det hela.

— Det vill med andra ord säga, att jag inte är bra nog som jag är, suckade Selinda. Man kan inte säga att du kommer med komplimanger precis.

Selinda suckade ännu en gång och vände och vred på sig. Vinterkappan var tydligen varm. Jag tog demon-

strativt av mig kavajen och fick en blick. En talande blick. Konstnären valde bland ett dussin penslar, tog en och stänkte med denna färg på golvet. Underliga vanor konstnärer har. Då och då klatschade han även färg på det som skulle bli "Dam i svart". Tungspetsen gick av och utanför munnen. Tydligen följde den penseins rörelser. Han tog ett steg tillbaka och kisade kritiskt mot sin modell. Därpå på tavlan. Därpå på Selinda igen.

— Det är någonting med munnen som inte är riktigt, sade han. Men jag är ju inte så hemma på din mun. Kanske vi skall kalla konstverket för "Damen utan överläpp" i stället.

— Ja, inte tycker jag att jag har blivit någon dam i svart inte, sade Selinda, som ställt sig upp och gjorde gymnastiska rörelser framför staffliet. Huvudrullningar. — De där färgerna ser du väl ändå inte.

— Nej, det gör jag kanske inte, men det är tjusigt ändå. Sätt dig. Nu skall vi ta en mörk toning här.

Selinda protesterade. — Är jag verkligen så där mörk? Får jag låna en spegel. Nej du. Men konstnärer är ett släkte för sig. Tycker de att man gör sig bättre om man är mörk så gör de en mörk

— Håll käften, sade Konstnären rätt. Så jag målar, donna Bianca, ty så roar mig att måla.

Konstnären fortsatte så som det roade honom och Selinda satt förstummad. Damen i svart blev mörkare och mörkare. Jag tog en trasa och torkade upp litet av färgen på golvet. Konstnären målade som en besatt och tungan gick av och an.

Blutligen avbröt han sig. — Nu är det lärdigt. Nu skall vi koka té. Jag tycker modellen börjar se sulten ut.

Därpå drack vi té, och Selinda fick ta av sig kappan.

Vid protokollet

Dominique.

Kåserirecept.

I går kväll började Konstnären och jag att diskutera. Sådant förekommer i de bästa familjer. Det var för övrigt i en sådan familj det började. Konstnären och jag åt middag där och inbesparade på så sätt en anseelig summa penningar. Det var sparsamhetens dag i går.

Under måltidens gång kom samtalet att beröra Olle Hedberg, Jag är eld och luft och Hets, och ur detta utvecklade sig snart nog en synnerligen animerad diskussion om den moraliskt försumpade moderna ungdomen, den moraliskt försumpade moderna filmen och den moraliskt försumpade litteraturen. Jag underblåste skickligt det hela och uppeldade de övriga till den grad att de inte hann äta på långt när så många våfflor som jag. Detta kallas födgeni en egenskap som hör till de nyttigare att vara i besittning av här i livet. Då våfflor tagit slut tillsade jag Konstnären att följa mig, varefter vi gick hem. Det hör till god ton att gå i tid från en bjudning.

Då vi kommit hem fortsatte vi diskuterandet, som övergick till principerna för barnuppfostran och blev allt djupsinnigare ju längre tiden led. Konstnärens tankedjup blev till slut så skrämmande stort att jag tog honom i kragen och lyfte upp honom på en högre nivå, samtidigt som jag försökte föra över samtalet på mera matnyttiga saker. Jag hade kommit att tänka på att jag inte visste vad jag skulle skriva om på den här spalten i dag. Det är inte så lätt skall jag säga.

— Giv mig ett uppslag, o broder, sade jag, och jag skall förlåta dig att du talat så mycket dumheter tidigare i dag.

— Skriv om ben, sade Konstnären. Om damben. Skriv om skönheten hos en vacker vrist, om vadens eleganta böjda linje, skriv om musklernas linjespel.

Hans blick blev drömmande.

— Skriv! utropade han i extas, skriv om...

— Inte ännu, sade jag. Och varför skall jag i så fall skriva om damben? Är det inte allmänt känt att karlar i allmänhet har betydligt skönare extremiteter?

Konstnären gav mig en blick, i vilken fanns bitter förebräelse, medlidande, förvåning. En blick sådan som inkvitionens överste jesuit förmodligen gav en felande broder, innan han tillkännagav att denne nog måste brännas å bålet.

— Du har inte den rätta förståelsen, sade han. Du måste lära dig att se med en konstnärs blick.

Det kan jag nog inte, sade jag. Jag hade med nöd o. näppe godkänt i teckning i skolan. Men du kan ju säga vad jag skall skriva. Har du någonsin skrivit om ben?

— Jag minns, svarade Konstnären. Jag minns hur jag en gång skrev en skoluppsats om ben. Den blev succé.

— Bland dina klasskamrater förmodligen. Men vad sade din modersmåls lärare? Vad fick du i betyg på en uppsats om ett så skabröst ämne?

— AB, svarade Konstnären. Men min vördade lärare var förstas utmärkt. Du kan lägga upp det som jag gjorde. Man kommer in i en järnvägskupé, där en dam sitter försjunken i studiet av en tidning.

— Kolorerad veckopress, förstås, sade jag. Skall jag kverulera över den också? Det brukas ofta så i kåserier. Men det kan vi tala om sedan. Fortsätt med benen. Damen har sådana förstår jag.

— Om hon har. Du har aldrig tidigare sett någonting så formfulländat. Du betraktar dem...

— Väger man göra det någon längre stund utan att damen tillkallar konduktören?

— Det var vackra ben. Du betraktar dem, försjunker i våldsamma drömmier, säger till dig själv: huru skönt måste icke anletet vara o. s. v., o. s. v. Så lägger damen tidningen ifrån sig, och vad får du se?

— Skäggiga damen från Ockelbo marknad, sade jag. Höggradigt orakad och med tre vårtor på näsan. Jag förstår fullkomligt. Antiklimax. Tja, för all del. Kanske. Men säg mig en sak. Vad skulle jag kunna dra ut för sens moral ur det där? Kåserier bör ha en sens moral, det säger åtminstone elake herrn.

— Du kan ju skriva något om beslutsamhetens friska hy. Nja, det passar kanske inte här. Till raffinerade ben bör höra ett fagert anlete och vice versa. Sådant skulle förenkla mycket.

— Du har fallit offer för tidens likriktningssträvanden, sade jag. För förenklingens princip, den allheligaste normaliseringen och slätstrukenheten. Det trodde jag dig inte om. Det smärtar mig. Farväl.

Kanske om ben någon gång. Om annat tryter.

Dominique.

Händelser vid en lunch.

— Godmiddag, sade jag då jag kom in i matsalen för att äta lunch. Det brukas nämligen så. — Hick, svarade servitrisen och skyndade därpå ut i köket. Detta är icke lika vanligt, och förundrad slog jag mig ned hos Konstnären som redan anlät.

Denne stirrade med själsfrånvarande min på strömmingen på bordet. Det är ofta så. Han kan inte besluta sig för om han skall ha någon eller inte. Jag, som av princip inte äter strömming, går genom livet utan att behöva bekymra mig om dylika bagateller och kan koncentrera mitt grubblande på viktigare saker.

Konstnären bestämde sig slutligen för två strömmingar, medan jag ägnade mig åt andra saker som mera passar min mages speciella konstruktion. Därpå anlände äggen.

— Tack, sade jag, ty det brukas så. Hick, svarade servitrisen, en aning generat, ty så brukas det vanligen icke.

Fröken har en besvärlig hicka, upplyste mig Konstnären. Därpå överlämnade han till henne tre äggkuponger, en för mig, en för sig själv och en för en gentleman vid nästa bord, som vi nyss med beklagande hört omförmåla att han saknade sådana. Konstnären är en generös natur.

Strax därpå anlände ägg även till gästen vid bordet bredvid, och han bugade sig artigt åt vårt bord för att visa sin tacksamhet för kupongen. — Det var ett fint ägg jag fick. Tackar, sade han. — För all del, sade

jag och solade mig i glansen av Konstnärens donation. Man bör utnyttja varje tillfälle att göra sig omtyckt av sina medmänniskor.

Under tiden hickade servitrisen. Det var en besvärlig hicka. Hon var föremål för alla stamgästers ömma omtanke. Äldre stadgade herrar dolde sig bakom sina tidningar och ropade plötsligt bu för att skrämma henne. Men ingenting hjälpte. Till slut veknade även jag och beslöt att lära bort det enda fullt tillförlitliga medel mot hicka jag känner. Själv har jag aldrig använt det men den som lärde mig det svor på att det var effektivt. Jag talade alltså om för den olyckliga hickerskan att hon skulle dricka ur ett glas vatten, men sätta an sina röda läppar på den diametralt motsatta sidan av glaset man vanligen brukar då man dricker. Det låter svårt och är svårt, och jag måste demonstrera. Därvid spillde jag ganska ansevliga mängder vatten på golvet, och Konstnären och många med honom skrattade brutalt. Men vad gör man icke för att hjälpa en medmänniska i nöd.

— Fröken förstår, hick?, sade jag — Jag tror — hick — det, svarade hon. — Jag skall — hick — gå ut i köket och försöka.

Hick — gör det, svarade jag. Därpå avlägsnade jag mig. Kuren tycktes visserligen på sitt sätt vara bra för hicka, men inte alldeles så som jag trott.

D o m i n i q u e.

Märtensdags.

"Märten var en man av ära,
därför följa vi hans lära",

heter det i en berömd hyllningsdikt till gåsen och Märten, som har namnsdag dagen efter märtensafton, den dag som sedan gammalt helgats åt förtärandet av denna primas bland fåglar.

— Är du beredd att värdigt begå gäsablottet? frågade jag Konstnären senast i går.

Jag fick endast ett stönande till svar. Den stackars mannen satt just och betraktade sin skattsedel, som sent omsider kommit tillrädda.

— Jag vill dö, rosslade han. Jag har inte något att leva för längre. Det vackra vädret har tagit slut, och jag trivs inte i regn. Det är hål på mina galoscher. Sol skall det vara, sol ute, sol i sinne, men solen har försvunnit. Vad skall man då leva för?

Och har man ingenting att leva för, så ställer hr Wigfors om att man inte har något att leva av heller. Titta på den här skattsedeln. Hur mycket tror Wigforss egentligen att en konstnär lägger av till skatten? Tror han att man är gjord av pengar?

— Ja, det tror han, svarade jag. Jag har det från den säkraste källa. Men låtom oss lämna detta pinsamma ämne och tala om gåsen. Huru sant är det icke som skalden säger:

Örnen är en stolt natur,
kung för alla luftens djur.

Gåsen håller sig på jorden,
men han är en kung på borden

— Kan du inte i andanom se honom ligga på fatet, väntande på att låta sig förtäras. Känner du inte...

— Jag har bara känt en gås, svarade Konstnären, och henne har jag sagt upp bekantskapen med. Men du väljer kanske inte ditt umgänge så noga.

— Du talar förvisso sanningens ord. Jag umgås med dig. Och det är tydligt att du inte förstår dig på gås.

— Jo, det gör jag, svarade Konstnären. Men det är skatten ser du. Man har ju inte råd.

— Det är sant. Men har man inte råd bör man inte hålla sig för god att ta emot sådana. Och gäsätandet är en förträfflig sed, inte bara för skåningar. Dessutom bör man akta och hålla i ära det som är gammalt och fornt. Redan de gamla grekerna...

— Åt gås?

— Förmodligen. Svartsoppa åt de, det lära vi av Fakiren. En gammal grek är en död man, som levde av svartsoppa och sanning. Följom grekernas exempel. Sanningen är sällsynt i dessa krigskommunikéernas tid. Därför måste man äta så mycket mera svartsoppa. Och gås.

— Du har rätt sade Konstnären. Låtom oss föranstalta om en festmåltid. De gamla grekerna dog visserligen av sin gäsätning, jag har då åtminstone inte träffat någon som överlevde. Men det gör ingenting, om jag inte överlever heller. Solen skiner inte och skattsedeln har kommit.

— Du var en dyster och pessimistisk man, sade jag. Mot en dylik tungsinthet vet jag endast en sak som hjälper. Gås.

Dominique.

Clemens

är enligt praktikan den första vinterdagen, men i år slog det slint. Bore hade väl inte läst almanackan ordentligt eftersom han kom två dagar för tidigt.

Redan i tisdags morse hade man i alla fall tillfälle att pröva sina galoschers oförmåga att hålla tätt för snömassorna. När jag plumsade i de snödrivor som så lätt uppstår på stadens mindre centrala och trafikerade gator tänkte jag som så ofta förr sedan flera år tillbaka att nu skulle jag hasta att inköpa ett par nya galoscher.

Men innerst inne visste jag nog att jag inte skulle göra det. Jag är mycket fästad vid mina galoscher, detta trots att man med dem på fötterna och i halkigt väglag har ytterligt svårt att få fast fäste under sig. De är betänkligt blankslitna undertill, det medger jag, men det får vara därvid. Konstnären påstår visserligen att det är att utmana ödet och halkan att som jag ha en restaurangkupong för smör som igenkänningstecken inuti dem. Jag tror dock inte att det har någon egentlig betydelse för halkans skull detta; snarare kun-

de man då resa vissa invändningar med utgångspunkt från berättelsen om flickan som trampade på brödet och hennes hemska öde.

Galoscherna har ett ganska stort affektionsvärde för mig. Jag köpte dem en gång för 1:75 pr extra konstant av en god vän som var i tillfällig penningförlägenhet. De minner mig dels om honom och dels om en av mina goda gärningar.

Vintern har kommit i alla fall, det är tydligt. Jag vågar mig inte på att spå huruvida dess första visit skall bli långvarig eller inte, och ännu har jag inte kunnat besluta mig för om jag skall låta cykeln gå i vinteride o. anskaffa en sparkstötting eller inte. Den saken får väl bero till veckoskiftet, att börja med åtminstone. Blir det vinterväder då får nog cykeln stanna i bruk en tid framåt. De gamla märkena förmäler att KatariNAVintern inte blir långvarig.

Men en fin vinter med klar hög luft blir det. Maria offerdag, den 21, var sådan om jag minns rätt. Då blir vintern likadan. Det står tydligt ut sagt i väderleksprofetiorna.

D o m i n i q u e.

Konstnären får en idé

— Det är för besvärligt det här med julklappar, sade Konstnären och rörde i koppen så att chokladen stänkte och det blev en ful fläck på duken. Han går i barndom fullständigt nu och rör sig en kopp kakao varje morgon. — Har du inga idéer?

— Visst har jag idéer, svarade jag, men du inbillar dig väl ändå inte att jag skulle börja slösa med dem redan nu. Det är en hel månad kvar till jul. Skulle jag tänka på julklappar nu, på vad skulle jag då fundera i mitten av december? Har du förresten inte kunnat få några uppslag ur katalogen?

Konstnären hörde inte. Han hade annat att tänka på. — Huka på dig om du skall med, sade han irriterat till roqueforten på smörgåsen. Osten hukade sig lydigt och slank in i konstnärsmunnen. — Vad var det du sa?

— Jag frågade bror, om bror inte fått några julklappsuppslag ur den katalog han studerat så flitigt de sista dagarna.

Konstnären grep efter uppslagsverket i fråga, katalogen från den stora postorderfirman, svenska folkets mest genombläddrade bok, näst efter den lilla bruna med avrivbara blanketter och stämplat i.

— Jaså den. Jo för all del, här finns en hel del saker som jag är intresserad av, men jag tror inte den firman ger kredit. Och jag måste begränsa mina inköp till affärer, som lämnar sådan. Kassan tillåter inte några extravaganser.

— Men titta här på sidan 219 annars fortsatte Konstnären. Kammarklosett, komplett med träring och lock och med vattenlås. 39:50 bara. Det vore väl någonting.

— Jag vet inte just, sade jag. Jag känner ingen särskild längtan efter en sådan möbel.

— Nej, nej, svarade Konstnären. Hans tankar hade tydligen kommit in på ett sidospår. — Jag vet vad jag skulle göra om jag hade mycket pengar, mumlade han.

— Du för dina resonemang under så verklighetsfrämmande förutsättningar, sade jag. Men låt höra. Vad skulle du alltså göra om du hade en förmögenhet? Vad skulle du placera den i?

— I kammarklosetter. Jag skulle skriva efter tio kammarklosetter åt gången. När jag fått en sändning skulle jag beställa tio nya. Inte för att jag har något behov av kammarklosetter men som ett practical joke för att förbrylla postorderfirman. Tänk dig själv. Dess lager av pjäsen i fråga minskas i snabb takt. Man blir tvungen att beställa fler hos fabrikanter. Fabriken bara tillverkar och tillverkar och jag köper allihop, och postorderfirman grubblar sig fördärvad över anledningen till att det utbrutit ett sådant plötsligt och enormt behov av kammarklosetter i Sala. Konstnären gnäggade högt vid tanken.

— Du är ju fullständigt förryckt, sade jag. Det är tur att du inte har några pengar. Det skulle Pharaos bo i samma hus som du om du skulle börja samla på kammarklosetter. Det finns bekvämare möbler.

Och om du mot förmodan skulle råka bli förmögen föreslår jag att du börjar samla något mindre skrymmande. Köp grammofonskivor t. ex. Köp upp alla exemplar av Johanssons Boogie-Woogie-vals och slå sönder dem, så att man slipper höra den. Då skulle du dessutom göra en god gärning.

D o m i n i q u e.

Fridfull afton.

Selinda satt uppkrupen i soffan med benen under sig. Inte därför att hon hade någon orsak att dölja sina ben, men det tillhör nu en gång för alla den kvinnliga naturen att sitta så. Katten spann. Selinda hade den i knät, och hennes röda klänning var redan alldeles full av hårstrån från det sot-svarta kattkreaturet. Men Selindas beskyddarinstinkter gentemot kattungen övervinner allt. Hon har funnit den i ett skjul på gården och vårdar den ömt.

Alla hade druckit kaffe utom jag som druckit te, men nu var kaffet kallt och teet också. Jag övergick till att tära teet i glas och utan socker. Röken ringlade sig sakta från huvudet på min pipa och sipprade ut genom en spricka i skaftet. Sprickan uppstod helt nyligen, två dagar efter det jag köpt ett nytt skaft i stället för det gamla sönderbitna. Jag såg på pipskaftet och vredgades på tobakshandlaren men för övrigt var allt frid och ro.

— Jag måste snart gifta mig, sade Konstnären och såg på Selinda. Det fattas två knappar i min överrock.

— Jag begriper nog schäsen, sade hon, men jag tänker inte sy i några knappar. Gift dig du.

— Ja, men det gäller att finna någon som kan sy i knauvar med hals. Det vill jag ha på min rock, sade Konstnären. Kan du sy så?

Selinda ruskade på huvudet. Katten vaknade till liv, hoppade upp på bordet och välte två koppar och tittade sedan på Selinda.

— Är han inte söt? sade hon.

Jag såg på alla de svarta hårstråna på Selindas klänning, på duken med de omkullslagna kaffekopparna och de två bruna kafferännilarna som sögs

upp av tyget, och på revan på min högra hand där katten rivit mig. Ho pejlar djupet i en kvinnosjäl? — Söt?

Vi kokte nytt kaffe och nytt te, och sedan de druckit vände Konstnären och Selinda kopparna upp och ned, och de kvarblivna surr-resterna bildade underliga figurer i botten på dem. Det kunde man se då man vände dem rätt igen. Selinda såg i Konstnärens kopp med en fullkomligt fjärrskådande blick. Envar sin egen spåkåring är hennes motto.

— O alla dessa kvinnor, sade hon till honom. Jag ser dem omgiva dig, brunetter och blöndiner. Du skulle gifta dig sade du. Det är bara att välja i högen.

— Syns det om de kan sy i knappar också? frågade Konstnären. Det är förresten svårt att välja.

— Att välja är att kunna försaka, har en vis man sagt. Men jag förstår att du har svårt att försaka, sade jag.

— Jag kan nog försaka. Men om jag väljer en, tänk då på alla dem som får försaka mig. Det kommer att kännas hårt att göra en lycklig men så många olyckliga. Jag tror nästan det får vara med giftermålet. Det är bättre att många går och hoppas.

— Tänk på att du bara har en knapp kvar i rocken, sade jag.

Konstnären suckade och gick själv efter sin rock och nål och tråd. Selinda log och satte koppen ifrån sig. Katten hoppade upp i hennes knä, och jag stoppade mig en ny pipa.

D o m i n i q u e.

"Sala Marken"

heter lottornas fältjulklapskabaré, författad av Bertil Norström och Greta Ringström. Den skäms sannerligen inte för sig. Att den är bra tyckte nog alla som såg den i går, och det var inte få. Båda föreställningarna gavs för fulla hus.

Kabarén är hällen i 1890-talsstil. Den inledande prologen och ramtexten föredrogs av tandläkare Bertil Ringström, och allehanda marknadspektakel fick publiken se. Varietédirektör Anders Sjöberg presenterade vad han hade att bjuda på i fråga om lyckelspel, och Ester Rannby i en grann zigenerskas skepnad salubjöd i en kuplett sitt krimskrams. Spektaklet gick vidare. Vi skall inte här vare sig följa de olika numren i den ordning de presenterades eller försöka göra upp någon rangordning. Vi nöjer oss med att konstatera att det var ett gott program man bjöd på, och att publiken också föreföll synnerligen belåten. Clownerna Sjöberg-Norström-Karl Eriksson drog bråkande applåder och skrattsalvor i sin skrattvisa, och sketchen om SM i servering var dråplig den också. Mycken sång av många slag bjöd marknaden på. Ingegerd Augustssons ljusa stämma hörde man i "14 år tror jag visst att jag var", medan Bibi Lejdströms mörkare röstklanger tonade ut från en sekelskiftets kuplett-sångerska. Gerd Hallberg och Hasse Andersson hade tillsammans funnit lyckan vid Måns Ols och besjöng densamma i en duett. Gunnar Vigart gjorde lycka som lutsångare och bland övriga sjungande karlar märktes Karl Eriksson och Olle Larsson. Bertil Norströms marknadsbesökare

sjöng inte men drog sin monolog på välkänt sätt. För det koreografiska svarade Ringströmbaletten, som vanligt utmärkt, och Greta Ringström och Sven Nyblom som jitterbuggade våldsamt. Baletten dansade en eldig cancan och avslutade den egentliga marknaden med en tomtevaktparad.

Ett litet mellanspel utgjorde presentationen av årets Luciakandidater. På denna punkt i programmet kommer vid onsdagens föreställning i stället Luciakroningen att läggas in. Efter Luciamellanspelet dansade Brita Ekstrands barnbalett, som visade sig vara alldeles förtjusande. Med den alternerade Ringströmbaletten som graciöst dansade sin Höstdrömmar. Gerd Hallberg och Bibi Lejdström sjöng en julsång och därefter föredrog Bertil Ringström prologen till musikdirektör Ulf Nordenströms vackra julspelet. Det gavs till sist, och har nu blivit en vacker tradition som man inte gärna vill vara utan. Rollerna hade fått en god besättning och rösterna klingade vackert och bra. Som Josef hörde man Gunnar Vigart, som Maria Ingegerd Augustsson och som ängeln Gerd Hallberg. Övriga medverkande utgjordes av Olle Larsson, Karl Eriksson, Hasse Andersson, Anders Sjöberg och Sven Nyblom och lottakören.

Musiken till både julspelet och kabarén utfördes förtjänstfullt av Lindahls kapell.

D o m i n i q u e.

Selinda är lätt på foten.

En stor duk bredde sig som en matta över större delen av golvet, och runt duken och på duken kröp Konstnären på alla fyra, då han inte reste sig upp och stampade på den. Doften av färg och fernissa hängde tung över rummet, och bordet var belamrat med penslar, linoleumklichéer och färgtuber. Selinda satt behagfullt uppkrupen i soffan och viftade med tårna. Pjäxorna hade hon tagit av sig och ställt vid dörren, på det att de inträdande skulle snava över dem.

Denna syn mötte mig, då jag öppnade dörren och trädde in i rummet efter att ha sparkat undan pjäxorna.

— I som här inträden, låten hoppet fara, sade jag och suckade tungt.

— Ty vi äro komna från Hoppareland, Hoppareland, Hoppareland, sjöng Selinda med full hals, och hoppade upp och ned i soffan så att resarfjädrarna högljutt jämrade sig. — Hopp, hopp. Vilket hopp är det du låter fara?

— Hoppet om födoämnen. Jag kommer från bio. I nära två timmar har jag sett ett antal skeppsbrutna driva omkring i en livbåt, och både de och jag var utan mat. Jag är hungrig, och jag hade dock sagt till om te till klockan tio. Varför haven i icke tillrett sådant?

— Jag har arbetat, sade Konstnären, och Selinda har uppmuntrat mig med glada tillrop.

— Ja, det var ju det enda jag fick göra, sade Selinda. Jag erbjöd mig att hjälpa till med duken, men jag fick inte. Konstnären sa att jag var för lätt på foten.

— Egentligen tycker jag inte det var riktigt fint sagt, sade jag.

— Det var menat som en ren komplimang, försvarade sig Konstnären. Selinda är en skir och spröd varelse. Hon väger fjäderlätt i mina ögon. Hon är inte i stånd att göra en så tungt välgående insats som behövs för att färgen skall fastna ordentligt.

— Jag undrar om du inte sa någonting tvivelaktigt nu igen. Men se till att få undanröjt på golv och bord, så att vi kan övergå till den kulinariska delen av aftonen.

Konstnären började plocka ihop sin kringströdda attiralj. Inför den stundande julen har han övergett Konsten och gett sig konsthantverket i våld. Han trycker jullöpare och juldukar att ge bort i julklapp till sina fastrar, mostrar och flammor. Han skär ut klichéer av tomtgubbar och stjärnor i linoleum, smetar färg på och lägger dem på duken, varpå han trampar på klichéerna. Det blir ett avtryck då i tyget, faktiskt.

— Skall jag hjälpa till att plocka i ordning? frågade Selinda.

— Nej det behövs inte. Det kan jag göra själv, svarade Konstnären, varpå vi mycket riktigt inte gjorde någonting åt saken, varken Selinda eller jag. Det lönar sig inte att hyckla, det kanske Konstnären inser till en annan gång.

— Jag fryser om fötterna, sade Selinda plötsligt. Ni har inte överdrivet varmt här.

— Du kan få sätta dem på kokplattan, sade jag, tog fram den och satte i den elektriska kontakten.

— Jag tror att jag skulle föredra te framför stekta grisfötter, sade Selinda.

— Då skall du få te. Jag tycker inte själv om grisfötter anrättade på vanligt sätt och jag har svårt att tro att de blir bättre om man steker dem.

Vi drack te, och jag glömde i någon mån hur hungrig jag känt mig på bio. Men det retade mig att Konstnären skulle sitta och stampa takten till radiomusiken med en sådan frenesi att teet skvalpade över i min kopp.

— Det skulle inte vara dumt om du vore litet lättare på foten, kära bror, sade jag. Jag tycker om folk som är det. Selinda sparkade mig under bordet för en stund sedan, men det gjorde ingenting. Hon kan gärna få fortsätta. Hon är lätt på foten.

D o m i n i q u e.

Längtan till Södern

Det har på sistone då och då varit ganska så kallt, och både Konstnären och jag har ibland frusit om öronen och känt en viss längtan till varmare luftstreck. Men eftersom ingen donator ställt medel till förfogande för någon resa till södern, och då jag dessutom ryktesvis hört att det lär vara snö även nere i Skåne, har jag inskränkt mig till att vid temperaturer under 15 minusgrader anlägga lurvig gulvitgrådaskig pälsmössa, och Konstnären har införskaffat en hyperelegant sportmössa med slag som går att fälla ner över öronen. Han tycker själv att han tar sig ståtlig ut i denna och använder den, då han åker släde, låter sig skjutas på sparkstötting eller idkar annan därmed jämförlig vintersport. Då han känner sig särskilt frusen stänger han sig inne på sitt rum och låser dörren efter sig med dubbla slag för att i görligaste mån hålla temperaturen uppe där.

Det är inte underligt om en man som tillgriper sådana ytterlighetsåtgärder längtar till sydligare soligare nejder. Han gjorde det i synnerhet häromkvällen, då vi nyss kommit hem från vår vän från Kaukasus, som går uppe i det arktiska Sala och drömmer om sol och solmogna frukter.

Konstnären och jag hade varit där och druckit te, en dryck som värden städse tillreder med kärlek och omsorg. Ömt och försiktigt knyter han ett papper för pipen på tekannan, sedan det kokande vattnet hållts över tebladen i den, och varsamt, som gällde det ett nyfött barn, sveper han kannan i en filt och ställer den i ett hörn för att låta teet dra en halvtimme. Det blir gott sedan med litet citron till. Prova själv får ni se.

Vi dricker sådant te ibland, Konstnären och jag, och lyssnar till berättelser från det fjärran landet mellan Svarta och Kaspiska haven, och Konstnären slickar sig längtansfullt om munnen, då han hör hur billiga vindruvorna är där, eller åtminstone var förr i tiden.

— Vindruvor skall man inte äta en och en, man skall äta dem tio à tolv i en munsbit, sade vår exotiske vän häromsistens. — Jag kände en man som blev bortbjuden en gång där nere. Han kom och bjöds bland annat på vindruvor, naturligtvis. Men man förebrådde honom att han inte åt dem fint nog. Han tog en klase och drog den genom munnen — vips hade hälften av vindruvorna försvunnit — tillbaks igen, och den andra hälften hade börjat sin färd ner i mannens innandömen. — Så får man inte göra, var det någon som sade. Det är inte fint. Du skall ta druvorna en och en och stoppa dem i munnen. — En och en? Nej så kan man äta äpplen eller päron. Vindruvor det skall man äta en klase eller en halv i varje munsbit.

Konstnären vill à tout prix resa till Kaukasus för att äta vindruvor så fort tillfälle erbjuder sig. Jag ställer mig en aning tveksam. Vindruvor är gott, det medger jag. Men jag är inte riktigt lika förtjust i fikon. Och enligt vår kaukasiske vän äter man, om man vill följa landets sed, ingenting annat än fikon — för all del så gott som i ett kör, så man behöver kanske inte anfäktas av hunger — från det man vaknar på morgonen till klockan tre på eftermiddagen, då dagens enda egentliga lagade mål intages.

Vi får väl se. Konstnären kan ju också resa ensam och skicka hem vindruvor till mig.

D o m i n i q u e .

Slickepott.

Ja, nu är man hemma igen från det friska och härdande krigarlivet, och nu har jag diskat färdigt; det tog en hel vecka. Att diska kokkärlet i kalla diken, bäckar och floder var ingenting mot att diska de tallrikar och koppar Konstnären ätit på och druckit ur under min bortovaro. Och till detta begärde jag ändå varmvatten. Konstnären står över sådana materiella saker som diskning, och följaktligen åt han medan jag var borta igenom hushållets hela porslinslager och det föreföll nästan som om han eft. att ha gått igenom tallrikarna en gång, vände dem och åt på andra sidan också.

Men det var inte om detta jag ville tala utan om slickepottarna eller slickepottorna; jag vet inte riktigt hur de heter mångfaldigat.

Jag frågade Konstnären i går om han hade någon slickepott till övers.

— Nej, jag har bara två, och dem behöver jag, svarade han litet förvånat. Vad skall du med en slickepott till?

— Jag skall skänka bort den. Kvinnornas beredskapskommitté skall starta en insamling av sådana. De lär behövas i våra grannländer. Den som bara visste vad det är för någonting.

— Vad det är för någonting, det vet man väl, sade Konstnären. Jag har åtminstone absolut för mig att det är det s. k. pekfingeret, som även går under detta namn. Det är den enda finger-visning jag kan ge dig i frågan. Men jag begriper inte vad KIBK skall med sådana till. Skall jag ge den här till insamlingen? sade Konstnären och höll upp vänster slickepott.

— De vill nog inte ha den, sade jag. Åminstone inte om du inte tvättar den och tar bort sorgkanten under nageln.

— Nej, absolut inte, sade Konstnären. KIBK får inte någon av mina. Dessutom tycker jag inte det är riktigt trevligt att peka finger åt denna institution. Den har gjort mycket gott och nyttigt.

— Nu håller föreningen i alla fall upp en manande slickepott och säger: Giv husgeråd åt grannländerna. Ge din slickepott om du inte behöver den. Det är tydligt att slickepott är ett sådant där tvetydigt ord. Vi måste ta reda på vad en slickepott är mera för någonting.

Jag ringde till Selinda och frågade, men jag fick en skrapa till svar. Det var en skrapa, sade hon, en sådan som Konstnären hade behövt för disken. Jag svarade att jag redan hade givit honom en skrapa som jag hoppades att han sent skulle glömma.

— Ge honom en slickepott också, sade Selinda. Det är en gummiskrapa med skaft. Mycket nyttig artikel att göra ren flottiga tallrikar med.

Nåja, jag får väl ge honom en sådan skrapa också. Och KIBK skall få en med.

I hushållerskor och husmödrar! Avstå litet husgeråd till insamlingen. Ge den både knivar och gafflar och slickepottar. Eller heter det trots allt slickepottor?

Dominique.

